

Napfény Pórszt

„...sőt eljött kíváncsiságból
az a nem kisebb nevű ember, aki ma: Balzac.” (Ady)

MEGJELENIK A JÓZSEF ATTILA-LAKÓTELEPEN 8200 PÉLDÁNYBAN

2011. SZEPTEMBER 19.

AZ IDEI TÖKLÁMPA-FESZTIVÁL DÍSZLETÉNEK TÉMÁJA: TERMÉNYÜNNEP A VÁROSBAN

I dén ettem barackot életemben másodszor. Egyszer kétéves koromtól tizenhat éves koromig minden nyáron. Meg most, az kettő. Nagyanyám jól értett a gyümölcsöz, zöldséghez, veteményese volt, fái, málnabokrok, néhány szőlőtökéje, eperföldje. Amikor meghalt, elment az íze a gyümölcsnek, s ez nem csupán mama elmúlásának metaforája, hanem tény, azóta e nyárig nem találkoztam termelővel aki értette volna, mikor van készen a termés a száron.

Fotó: © Keresztesi Barbara

Nyári őszibarack-szüret a pomázi Dolina-völgyben. A képen Fischer Tamás látható, vele a fesztivál Dupla HUB kávéházában ismerkedhetnek meg.

Kevesek tudják, hogy a gyümölcs édes. Utolérhetetlenül üdítő, annyira, hogy az élményt nem is lehet igazán e világinak nevezni, nyilván azért hívják földön *túlinak*. A gyümölcsök savtartalma Norvégia irányából csökken a kontinens belseje felé, míg cukortartalma Olaszországtól haladva zuhan felénk, s e két érték éppen itt, a mi hazánkban egyesül eszményivé. Túlzás, lokálpatriotizmus, édelgés nélkül állapítható meg, hogy ha a gazda ért hozzá, objektíve nálunk termelhető a tökéletes szilva, alma, barack, sütőtök Európában.

Ebben a hazában, a sportteljesítményeket leszámítva ha azon kapjuk magunkat, hogy valami kiemelkedő, világraszóló kerül birtokunkba szemünk sem rebben. Elszenvedjük a különlegességet megfigyelésem szerint egyszerűen annak okán, hogy nem értjük, fel sem foghatjuk, hogyan történhetne meg velünk bármi nagyszerű, egyedi, maradandóan korszakalkotó.

Normális, ami közepes, rendellenes, ami fedettpályás sampion. Szegény fejünk, problémás egy évszázadunk volt. A tény azonban ettől még tény marad, az Édenkertbe nyertünk bebocsátást annak idején, és nem tudom, milyen klímát hoz a jövő, de én például nem szeretnék egy lenni azok közül,

akik csak akkor értékelnek valamit, amikor már elveszítették. Ebben az évben megpróbálom a töklámpa-fesztivál díszletében az idej remek termést megjeleníteni. Bőségszaruk, színes virágok, terményből készült installációk és egy meglepetés tréfa – nem nagy meglepetés, lévén ez egy családi parti – de mégis csak valami várja majd a vendégeket. Szeretném, ha megköstolnánk a bort, amely valóban versenytársa a franciának, megünnepelnék a gazdát, amelyik nemcsak száron hagyja a gyümölcsöt amíg be nem érik, de ügyes kereskedő is, és végül a Dupla Hub Kávéházban megízlelnék a süteményeket, amiket céklából, tökből, paszternákból, répából, almából, dióból, szilvából, körtéből készítettek a helybeliek. Ebben az évben, terményünnepet rendezünk a fővárosban. Világszám. *kj*

Fotó: © Simon Benjamin

Keresztesi Judit vagyok, könnyen meg fog ismerni, egy nagy tökfejnek leszek öltözve október 8-án.

KULTÚRA ÉS IDENTITÁS

A JÓZSEF ATTILA-LAKÓTELEPEN

„Az ember nem egy sziget, amely maga a teljesség, hanem a kontinens egy darabja, rész az egészből.” (John Donne)

1989-ben diákmunkán voltam egy főiskola könyvtárának olvasótermében. Katalóguscédulákat bélyegeztem, először fegyelmezetten az elvárt sarkokat illeszttem pecséttel, később szírommintában nyomtattam dátumot mindenre, ami kezem ügyébe került. Éppen egy rózsaszín papírt dekoráltam nagy műgonddal, amikor megzavartak.

Közismert tanár rontott be a terem előszobájának ajtaján, nehéz léptekkel közeledett a puha padlószőnyegen, ám mielőtt az asztalhoz ért volna ahol ültem sarkon fordult, és a kijárat felé vette útját. Úgy tűnt, ez az irány sem felel meg számára, mert a küszöb előtt hátraarcot vezényelt magának, és ismét a helyiség belsejébe indult, majd megint a bejárat felé lódult, kiszámíthatóan. Így, ilyen szilajul róttá köreit ez az ember, s közben indulatosan de csendesen, mégis csak egy olvasóteremben voltunk, három szót ismételtetett: peresztrojka, paradigmaváltás, pluralizmus. A kezdőbetűket inkább köpte, mint ejtette s amikor amolyan habil módra kitombolta magát, köszönés nélkül távozott. – Örülök, hogy segíthettem – mormoltam, és visszatértem a félbehagyott alkotáshoz.

Ez az emlék idéződött fel bennem néhány hónappal ezelőtt, amikor egyetemre menet a metrón minden figyelmeztetés nélkül szakadt ki belőlem két fogalom, melyek az elmúlt hónapokban nem hagytak nyugodni, úton útfélen gyötörtek, ezeket értelmeztem, forgattam, szedtem darabokra: - Kultúra! Identitás! Majd rövid szünet után még egyszer, jól hallhatóan: - Identitás... Kultúra... Kultúra... Identitás... Tettem két lépést a kocsibelseje felé, majd a másik irányban is a rend kedvéért, mogorván, mint a doktor annak idején a könyvtárban. Az utasok látták, hogy szűz rág a lelkeken és nagyvonalúan hunytak szemet az incidens fölött.

Az elmúlt évet az identitás és a kultúra fogalmak kibontásával töltöttem. Magyaroztatást akartam arra, hogyan lesz valakiből felnőttkorára hiteles, megbízható, rugalmas, fejlődőképes személy. Olyasvalaki, aki független, nem befolyásolható, álláspontja határozott, s képes a párbeszédre is. Hogyan alakulhat ki az a kegyelmi állapot, amelyben a kép, amit az ember önmagáról alkot megegyezik a képpel, amelyet mások nyernek róla? E kérdések megválaszolását az tette halaszthatatlanná, hogy létezik egy hely, most az egyszerűség kedvéért nevezzük Magyarországnak, ahol egy, és csak egy kérdésben nemzet szinten egyetértünk s ez nem más, mint hogy kevés sürgetőbb teendő létezik mások – szomszédok, idegenek, családtagok, rajtuk kívül tehát mindenki - helytelen viselkedéseinek megváltoztatásánál.

S vajon – vittem tovább a gondolatot – van-e még legalább egy elv, amiben mi mindannyian itt lakók, mint egy tízmillió ikrek ennyire egy véleményen volnánk?

A József Attila-lakótelepen 1998-ban vettem lakást, és beköltözésemet követően további hét éven át nem érdekelték a szomszédok, egyáltalán. Embergyerek voltam még, ha akartam volna sem tudtam volna barátkozni felnőttekkel, de hogy ez eszembe sem jutott, mindannyiunk dolgát megkönynyította. Érett lettem mire a fordulat beállt, egy külör lokál hozta, a mellettünk lévő, szerintem hangos közértről kérdeztem meg a környékbelieket, hogy vajon szerintük is hangos-e? Később felkerült egy Óriás Adventi Naptár a ház üveglablakaira, megtaláltam a barátomat a földszinten, megrendeztük az első toklámpa-fesztivált, további barátaim lettek a harmadikon, a negyediken, jöttek az ismerősök, ismerősök ismerősei, helyi lapok, helyi rádiók, országos lapok, országos rádiók, országos tévé. Végül társadalomtudósok látogattak meg. Ez utóbbiak mit akartak pontosan ők sem tudták, volt itt valami, ami érdekelte őket és nem tágítottak, nem bánták, hogy még nem körvonalazódott, azt mondták, megvárják.

Az egymást irritálóan különbözőnek érzékelők közötti azonosság, vagyis egy közös nevező keresését 2007 őszén kezdtük a környező utcákban, s 2010

tavasán, amikor már éppen beismerni készültünk a vereséget látnunk meg első jelét létezésének. A Napfény utca hatos számban következett be az elképzelhetetlen, itt történt meg, hogy a múlt év egy időpillanatától számítva már nem egy, hanem mindjárt két kérdésben mutatkozott összhang köztünk, szomszédok között:

a.) mások, úgy általában lehetetlenül viselkednek és ezen nem ártana sürgősen változtatniuk,

b.) ebben a házban a közös javakat és tevékenységeket tekintve nem lehet senkit jogtalan előnyökben részesíteni, vagy igazságtalan hátránnyal sújtani, bármilyen okból.

S mihelyt elfogadtuk, hogy a csoporton belül nincsenek egyenlőbbek az egyenlők között további változások jöttek, olyanok, melyek bekövetkezésének valószínűségét korábban nullának sejtettük, demokratikus döntéshozatali rendszer épült, szabad vélemény nyilvánítás, magas részvételi arány, vitakultúra keletkezett, a pénztelenség megszűnése, gazdasági felemelkedés mutatkozott. Mondhatni megbékéltünk.

A közhiedelem úgy tartja, hogy az emberek akkor élhetnek jólétben s békében egymással, ha megváltoznak és mindenkiből egy szent lesz. E dogma szerint az ideális emberi közösség nem más, mint egy csoport mosolygós, rózsaszín lábujjacskákon szökdelő pacientúra, egy értő tömeg, akiknek szíve egy ütemre dobban, esze egy srófra jár, mind között

nagy az egyetértés az összes felmerülő kérdésben. A valóság ezzel szemben az, hogy egy normális embercsoport, amelyre már lehet világbékét alapozni ugyanolyan sokszínű és sokvéleményű, mint bármelyik másik, barátságok szövődnek benne ezt nem tagadom, egyszerűen az ismeretség okán itt többeket fűz egymáshoz rokonszenv, mint más közegekben, és jellemző valamiféle biztonságérzet, amelynek tudatában a tagok jó modorral túrik maguk körül azon további társaikat, akiket fenntartás nélkül utálnak.

Az ember intuíciója, védelmi késztetése, hogy elszigetelje önmagát az ismeretlentől. A külvilág nem biztonságos, a többiek harapnak, ezt minden túlzás nélkül állíthatom. Mégis azt kell mondanom, hogy a valóság kontraintuitív, az ember nem egy sziget, hanem egy kontinens darabja, és csak másokkal, szomszédokkal, vadidegenekkel összekapcsolódva érkezik meg oda, ahol sajátos emberi értelemben véve boldogulni képes. Őszintén sajnálom, hogy ezt éppen tőlem kell hallania.

Az azonosságkeresés fontos, vagy ahogyan én szeretek fogalmazni, életbe vágó. Ha bárki egyetért velem, annak azt ajánlanám, hogy most kezdjen szóba állni vadidegenekkel. Én általában merni merem, amit más nézni sem mer, így szeretném én kezdeni az ismerkedést: engem Keresztesi Juditnak hívnak, író vagyok, a családommal a Napfény utcában, a piramisok felé mutató irányító tábla szomszédságában élünk, és olykor sikeres, néha pedig zavarba ejtően sikertelen kísérleteket teszünk arra, hogy a helybélieket szórakoztassuk, s ezáltal álláspontokat hangoljunk össze.

A töklámpa-fesztivál egyike próbálkozásainknak, nem profi, de népszerű, talán éppen azért, mert nem profi. Ha van kedve akár távolról megnézni

bennünket, akár néhány szót váltani velünk, szívesen látjuk október 8-án, öt órától a Napfény utca 6. szám előtt a Jósomszédok Harmadik Töklámpa-fesztiválján.

Üdvözlettel

Keresztesi Judit

**OKTÓBER 8-ÁN
TERMÉNYÜNNEP
A VÁROSBAN!**

Meghívó

A NAGYVÁROSI JÓSZOMSZÉDOK HARMADIK TÖKLÁMPA-FESZTIVÁLJA!

2011. OKTÓBER 8. SZOMBAT, DÉLUTÁN 5 ÓRA.

HELYSZÍN: A 1098, BUDAPEST, NAPPÉNY UTCA 6. SZÁM PARKOLÓÖBLE.

Összesen 300 db narancssárga tök áll rendelkezésre, ezért legyen szíves ha van ideje, jöjjön el egy szeptember 27. (kedd) és október 6. (csütörtök) közé eső hétköznapon, délután 3 és 6 óra között a Napfény utca 6. szám elé, és foglaljon vájni való tököt a szombati fesztiválra.

Előregisztrációval: 1 tök + 1 töklámpa sablon + 1 gyertya: 900,- forint

A fesztivál napján: 1 tök + 1 töklámpa sablon + 1 gyertya: 1400,- forint

Készítettünk egy tartószerkezetet, amelyre a kivájt lampionokat egy nagy installációba szeretnénk rendezni. Ez a program természetesen nem kötelező, de mivel a töklámpák együtt kivilágítva igazán egyedülálló látványt nyújtanak, abban reménykedünk, hogy sokan részt szeretnének venni benne.

Kérjük, feltétlenül hozza magával a következőket:

Egy kést*, amelynek pengéjét fóliába csavarja,
és egy kanalat a tök belsejének kivájásához.

Kérjük, öltözzön rétegesen, és ha van kedve jöjjön tökjelmezben!

Nagyon várjuk szeptember 27. és október 6. között minden munkanapon 3 órától, a tökfoglalásra, Október 8-án, szombaton, délután 5 órakor pedig a Harmadik Töklámpa-fesztiválra a Napfény utcában!

* Kérem, nagyon vigyázzon magára és környezetére, a vágószerszámmal bánjon óvatosan. Előre is köszönjük!

Üdvözlettel: A Nagyvárosi Jósomszédok

A fesztivál múlt évi képeit a www.napfenyposzt.hu oldalon tekintheti meg.

DUPLA HUB KÁVÉHÁZ

„Ide minden rangú ember és mindkét nem eljöhet...”
Trencsényi Waldapfel, a Nagyhíd utcai Márványos Kávéházzal, 1944

A kávéházat az összes többi vendéglátóhelytől az különbözteti meg, hogy nem az éhes-szomjas városi nép megtömésén és/vagy leitatásán, majd gyors eltávolításán fáradozik hanem azon, hogy a sok különböző igénytel jellemezhető embert - lehetőleg többedmagával - becsalogassa, és addig tartsa benn, ameddig csak lehet. (Szaly 2004)

Idén nyílik meg először a Dupla HUB a töklámpa-fesztiválon. Lesz kávéházi swing, tea, kávé, vanília s tök kenyér, répatorta, paszternák ke-

nyér, cékla torta, alma-, cukkini-, körte-, szilva muffin. Citromos kalács. Ez utóbbit távol álljon tőlem hazai alapanyagból készültként tukmálni, de olyan remek recept, hogy okvetlen meg kell kóstolnia annak, aki szereti a citromos pékárut. A rendezvény költségeit, mint minden évben a családnak állja, az idejében azonban már kicsivel nagyobb mulatság, mint amekkorát egy családi kassza könnyedén elbírná. Ha a tököket idén is megvásárolnánk vendégeink, azzal hozzájárulnánk a fesztivál megrendezéséhez, Ahogy korábban mindig, a kávéház kínálatát bárki szabadon megköszönheti, kihelyezünk egy gyűjtőkosarat és ha most is adomány formájában fejezik ki tetszésüket, azt nagyon megköszönjük. Lesz sült tök és kávéházi demokrácia. Tessék, csak tessék. kj

Fotó: 2011 © Keresztesi Barbara

A fővárosi kávéházi konjunktúra egyik csúcspontjában, 1912-ben a M.I.E.N.K (Magyar Impresszionisták és Naturalisták Köre) egyike volt azon kávéházaknak, amelyek az akkori polgári, irodalmi, sajtó, politikai, üzleti élet színterei voltak.

A képen látható ajándék bárca 1934-ből való, tulajdonosát „1 kávé” elfogyasztására jogosította fel.

AZ ELKÉPZELHETETLEN ELKÉPZELÉSE

OKTÓBER 8-ÁN IDŐKAPSZULÁT ÁSUNK EL A LAKÓTELEPEN

Az időkapzsula általában egy konténer, amiben az élet, adott korszakra jellemző szeletét temetik el az ötven-száz évvel későbbi utókor számára. Amikor a kapszula ideje lejár, belőle rend szerint régi újságok, fényképek kerülnek elő, a feltárásnál sürgőldők körülállják az asztalt, nézegetik a kincseket, hát, azt hitték ez a program murisabb lesz, minden információt, amit csak elásva találtak, le tudtak volna keresni az interneten.

Október 8-án, a töklámpa-fesztiválon most inkább egy olyan időzárát szeretnénk nyugalomba helyezni, ami a három évvel ez utáni élet leírását rejti magában. Ez azért jutott eszünkbe, mert amikor mi, a társadalmi innovációs laborban amelynek dolgozunk eltervezünk valamit, és a gondolatot jóváhagyásra a többiek elé tárjuk, ők legtöbbször úgy nyilatkoznak, hogy az ötlet jó, de... nem... fog... sikerülni...

Amikor valamelyik nap letettem egy ilyen hiábavalónak jószolt, később mégis engedélyezett kísérlet eredményeit az egyik fiú elé, ő szó szerinti idézésben azt mondta nekem: - Kifigyeltem a trükkötöket: ti azt csináljátok, hogy elképzeltétek az elképzeltetlent.

Nos pontosan. A feladat mindig az, hogy elképzeljük az elképzeltetlent. Kezdem: én arról fantáziálok, hogy megszűnik az átmenőforgalom az utakon, van hetente egy piacnap itt a téren, ahová jó kereskedők, egyben stramm gazdák szállítanak érett gyümölcsöt, és olyan friss zöldséget, amelyből már-már zavarba ejtően könnyű főzni. Valamint hogy a tél színesebb, barátságosabb, a kulturális élet pezsgőbb a József Attila-lakótelepen.

Részemről ezt a jövőképet szeretném elrejtetni az időkapzsulában, és két fesztivállal később előadni, hogy megnézzük, mit valósítottunk meg mindebből.

Most arra szeretnék kérni mindenkit, hogy szolgáltatson további tartalmat e sajátos időgépbe. Kérem, írja le, mi az amit szívesen megváltoztatna maga körül, ami jó

önnek, és nem árt másoknak. Nem baj ha túlzás, és az sem, ha mindenki más szerint soha... nem... fog... sikerülni... Az üzenetre, rajzra, bármilyen önkifejezésre alkalmas alkotásra kérem, írja rá: „Három év múlva, szerintem ilyen lesz az élet a József Attila-lakótelepen.”

Szeptember 27-től készítem a fesztivál díszleteit kint, a Napfény utca 6. szám mellett, nálam lehet tököt foglalni a lampion vájásra, és nekem lehet odaadni azokat a színes fantáziákat, amelyeket október 8-án, a fesztivál időkapzsulájában nyugalomba helyezünk.

A találkozásig is üdvözlettel:

Keresztesi Barbara

IMPRESSZUM

– Napfény Poszt –

Kiadja: Keresztesi Produkciós Csoport

Felelős kiadó: Keresztesi Barbara

Főszerkesztő: Keresztesi Judit

Szerkesztőség címe:

1098 Budapest, Napfény utca 6/III.

E-mail: napfenyposzt@keresztesi.hu

Nyilvántartásba véve:

163/0926/1/2007. szám alatt